

ОБРАЗИ ПРИРОДИ У РАННІЙ ТВОРЧОСТІ ВЕНЬ ІДО

У статті досліджено вживання образів природи у творчості китайського поета Вень Ідо. Представлені як традиційні відомі символічні образи, так і авторські. У ранній поезії здебільшого зустрічаються традиційні образи природи, вживання яких проаналізовано на прикладах оригінальної поезії Вень Ідо.

В статье исследовано употребление образов природы в творчестве китайского поэта Вэнь Идо. Представлены как традиционные известные символические образы, так и авторские. В раннем творчестве в основном встречаются традиционные образы природы, употребление которых проанализировано на примерах оригиналов поэзии Вэнь Идо.

In the article the main features of using natural images in the poems of famous Chinese poet Wen Ito have been investigated. The article depicts the traditional, well-known symbolic images as well as those created by the author. There are a lot of traditional images in the early period of Wen Ito's poetry. The usage of some images have been analyzed on the examples of Wen Ito's poetry.

У творчості будь-якого поета важливою є цінність його поетичного доробку для суспільства та значимість зображуваних думок, але найголовнішою характеристикою залишається генеза тематики, її новизна, чарівність та чистота зображуваних почуттів. Розглядаючи творчість Вень Ідо, не можна залишити поза увагою його техніку написання, творчу композицію, форму рядка та мистецькі навички.

Як вважає дослідник Гао Гофань, у творчості Вень Ідо чітко виражена "мистецька форма, що включає в себе головну думку та почуття, зображені у поезії. Саме вони є найкраснішими і вічними" [11, с.24]. Ці важливі характеристики поезії є індивідуальними для кожного поета, вони творять новизну кожного поетичного доробку.

Поезія у китайській літературі – це найперша рання літературна форма, що виникла завдяки народним пісням. Вже за часів династії Сун (907-1127) великий китайський мислитель і філософ Чжу Сі стверджував, що "у людському бутті мислення є вродженим, і воно виражається у образах і характері. Коли образів недостатньо для вираження внутрішнього світу, – з'являється пісня або поезія" [8, с.11]. Вона ж і змальовує те, що іноді не можна зобразити за допомогою самого мислення. Образи, виражені поезією, постають для нас у новому, досить неусвідомленому вигляді. Так і у творчості Вень Ідо природа набуває нового вигляду, постаючи у незвіданих перевтіленнях. Вень Ідо приніс у поезію "4 травня" новий погляд на любовну та пейзажну лірику, зобразив її новими фарбами, образами, почуттями.

У критичних дослідженнях поезії Вень Ідо досить інтенсивно були опрацьовані суспільна тематика, образи та символи, що стосувалися саме суспільно-політичних проблем. Образи природи розглядалися рідко, пейзаж вважався лише додатковим компонентом поезії і розглядався побіжно. Частіше усього в образах природи вишукували спільність із тогочасними політичними проблемами та ототожнювали природні стихії з тими явищами, з якими боролася тогочасне суспільство. Але, на нашу думку, пейзажні замальовки та образи природи у ранній творчості Вень Ідо відіграють важливу роль як у настрої поезії, так і у викритті головної думки, закладеної автором.

У той час, як такі поети, як Лю Баньнун, Лю Дабай зверталися у своїй творчості до важливих суспільно-політичних проблем, розповідали про сучасну людину з її турботами, тривогами, розчаруванням, горем, – Вень Ідо належав до прибічників іншого напрямку, орієнтованого на теорію "мистецтво заради мистецтва" (唯美主意) [11, с.28]. Так звані поети чистого мистецтва зверталися до світу філософських та психологічних проблем, відображали особисті, інтимні переживання, красу та витонченість оточуючої природи. Вень Ідо сповідував філософію того, що мистецтво вільне від будь-яких моральних, утилітарних та дидактичних функцій.

Приналежність до цієї концепції проглядається у поезії Вень Ідо, особливо у збірці "Червона свічка" ("红烛",

1923). Вірші з цієї збірки, такі як "Смерть Лі Бо" ("李白之死") та "Ящик з кинжалами" ("剑匣") є найяскравішими зразками вираження ідей концепції "мистецтво заради мистецтва". У вірші "Смерть Лі Бо" маємо рядки: 清寥的美! 莹澈的美! (Напрочуд чиста краса! Нефритова краса!), які передають відношення поета до прекрасного. Свої палкі почуття Вень Ідо розкрив у циклі віршів "Червоні боби" ("红豆"), що також має риси приналежності до ідей цієї концепції.

Про відношення Вень Ідо до мистецтва та дослідження цього питання можна спостерігати у його наукових статтях та есе. Наприклад, у статті "Закони поезії" ("诗的格律") поет висвітлює питання мистецтва та виражає своє відношення до способу написання поезії та шляхів її зображення і сприйняття. Він цілком підтримує і приймає ідеї концепції "мистецтво заради мистецтва", але у практичному доробку Вень Ідо не повністю розкривається як носій ідей того, що мистецтво слугує лише самому собі. У поезії Вень Ідо хоча й зустрічається багато робіт, що носять характер "чистого мистецтва", все ж, навіть у його ранній творчості розкриваються суспільно-політичні теми, особливо підіймається питання патріотизму та бруталності суспільства. Любовна та пейзажна лірика займала перше місце у поезії Вень Ідо лише у ранній період його творчості (1920-1925), що представлено у збірці "Особисті вірші" ("真我集") та частково у збірці "Червона свічка". Згодом поет переходить на суспільні теми, зображаючи болючі проблеми нерівності суспільства у збірці "Мертва вода" ("死水", 1928), і повністю віддаляється від ідей, сповідуваних концепцією "мистецтво заради мистецтва".

Збірка "Особисті вірші" – найперші вірші, написані Вень Ідо у період з 1920 по 1921 роки. До збірки входять п'ятнадцять ранніх віршів поета, що вже написані у новій формі. Щоправда, згодом чотири вірша "Дощова ніч" ("雨夜"), "Сніг" ("雪"), "Сутінки" ("黄昏") та "Місяць і людина" ("月亮和人") були старанно перероблені автором і включені у збірку "Червона свічка". У вірші "Місяць і людина" взагалі була змінена назва на "Сплячий" ("睡者") [11, с.43]. Хоча збірка "Особисті вірші" не викликала великого інтересу у дослідників через те, що ще не зовсім відповідала стандартам поезії "4 травня", все ж, це невід'ємна частина творчості Вень Ідо, де зображений світ молодого поета здебільшого за допомогою образів природи. Тогочасні критики вважали, що головною темою збірки є викриття темного суспільства, яке зневажає і проклинає поет. У деяких своїх віршах Вень Ідо дійсно зображає, яким темним, жорстоким та бруталним може бути суспільство. Але, на нашу думку, молодий поет більше ставить за мету змалювати свої душевні пориви та вирішити проблемні питання, що стосуються не лише його, а й усього суспільства, що перебувало на щаблі змін в період "руху 4 травня".

Розглянемо перші рядки вірша "Дождова ніч" ("雨夜"):

几多浮云，仗着雷雨底势力，
把一天底星月都扫尽了。
一阵狂风还喊着要来捉那软弱的树枝，
树枝拼命地扭来扭去，
但是无法躲避风地爪子。

На небі пливучі хмари, що тримаються на силі грому і дощу,
Місяць і зірки на небі вибиті із сил.
Сильний вітер свище, він налітає на гілку дерева.
Гілка., відчайдушно вивертаючись, намагається протистояти вітрові.
Але вона не в змозі уникнути пазурів вітру.

На початку вірша змальована картина грозової ночі. Далі йдеться про те, що ліричний герой не може заснути, усю ніч він бореться з безсонням. Пейзажна замальовка займає третину вірша, детально описуючи картину боротьби природи з негодою. Ця картина плавно переходить у змалювання боротьби автора з безсонням. У цьому вірші Вень Ідо використовує пейзажну замальовку, щоб надати настрої поезії, підготувати читача до подальшого розуміння головної мети. Таким прийомом часто користувались поети давніх епох, зокрема епохи Тан. Вони задавали настрої поезії, змальовуючи природні стихії, керуючи ними у напрямку свого душевного стану. Як правило, холодна, дождова ніч змальовувалася, щоб показати сум, важкість та погані настрої, що панували у душі поета. Таким шляхом іде й Вень Ідо, цілком наслідуючи своїх вчителів-попередників. Але тут він заходить далі у своєму, на перший погляд, простому описові природи.

Рядки вірша досить символічні. Такі образи, як пливучі хмари (浮云), вітер (风), дощ (雨), зорі та місяць (星月) є характерними для китайської класичної поезії. Наприклад, за часів епохи Тан вітер і хмари часто виступали образами загальнонаціонального або ж особистого лиха. Вітер – відомий символ руйнівної сили. У літературі часів епохи Хань часто зустрічалися перифрази 风雨如磐 (вітер і дощ, ніби морок), а також 风雨如晦 (вітер і дощ, ніби морок), що мали значення непереборних труднощів. Таким, наприклад, поети вважали життя людей за часів цієї епохи [10, с. 145]. Сам же перифраз 风雨 означає випробування і труднощі. Але вислів пливучі хмари, що, як правило, виступає символом мандрівника у класичній поезії, у вірші Вень

太阳辛苦了一天，
赚得一个平安的黄昏，
喜得满面通红，
一气直往山洼里狂奔。
黑黯好比无声的雨丝，
慢慢往世界上飘洒……
贪睡的合欢叠拢了绿鬓，钩下了柔颈，

Сонце працювало важко цілий день,
тоді лише отримало собі спокійні сутінки,
потім, радіючи та наливаючись червоним,
шалено біжить у глибини гір.
Темінь схожа на безмовний легкий дощ,
що повільно розсипається по світу.
Дрімаюче шовковичне дерево схилилось зеленими скронями, вигнаючи донизу м'яку шию.
Вуличні вогні у унісон цуплять недосконале зарево, перетворюючись на золоті квіти.

路灯也一齐偷了残霞，换了金花；

Так Вень Ідо змальовує сутінки. Багато китайськи дослідників трактували такі описи темноти у поезії Вень Ідо як змалювання негараздів у суспільстві, "темноти", як мовилось, народних мас. Але, на наш погляд, поет через певні замальовки зображає свої почуття і душевний стан, примушуючи нас у спокої темряви побачити те, що бачить він сам.

Вірш "Сутінки" безумовно сучасний, але у ньому відчувається вплив традиційної пейзажної поезії. Найперше – мова вірша ще досить складна, зустрічаються веньянізми, хоча рима і ритм вже мають у собі новизну, відпрацьовану Вень Ідо трохи згодом. "Сутінки" мають безліч образів, притаманних поезії попередніх епох. Тому цей вірш відносять більш до традиційного стилю, ніж до сучасного.

Ідо приймає негативного забарвлення, адже хмари є підтримуваними силою грому і дощу.

В цілому, в даному уривку маємо персоніфікацію. Адже тут у образі негоди і справді криється натяк на брутальне, темне суспільство, жертвою якого є і сам автор, хоча, напевно, він є поки що лише спостерігачем того, як суспільство ламає людину. Це змальовано в епізоді, коли гілка намагається протистояти силі вітру, але не в змозі стримати його сильних нападів. Надалі автор описує своє безсоння. Він не може так просто жити в такому оточенні, не може бути осторонь, він також страждає від таких суспільних негараздів. Але чи є з того вихід? Адже негоді не можуть протистояти навіть місяць і зорі, які завжди були споконвічними образами китайської класичної поезії. Вони символізують безсмертя і всемогутність, але навіть вони вибиті із сил перед стихією і нічим не зарадять.

Вважається, що Вень Ідо вживав образи природи з двох причин. По-перше, це древня китайська традиція. Згідно китайських літературних вчень, поет мав спочатку наслідувати традиційні твори, потім вже творити свій власний поетичний стиль. Як не скористатись величезним здобутком образів та символів, що були створені і наповнені багатим змістом поетами древніх епох ще задовго до ХХ століття. Друга причина – Вень Ідо у такий спосіб виражав приховані прагнення, що мав глибоко в душі. Через описи пейзажу він виражав своє ставлення до того чи іншого явища [9, с. 13]. Так, досить детальне зображення природи, що передає настрої автора, маємо у вірші "Сутінки" ("黄昏"):

Образи сутінок та заходу сонця досить часто зустрічаються у поезії Ван Вей. Але вони несуть відтінок суму, безмежної печалі. Чим ближче до сутінок – тим важче на душі. У поезії "Перебуваю послом на прикордонній заставі" ("使至塞上") Ван Вей описує свою безмежну печаль лише одним рядком – "Тече довга ріка, кругле сонце заходить" (长河落日圆), усі інші рядки описують лише перебування поета далеко від дому і причину від'їзду. Захід сонця символізує втрату надії, сум, такий безмежний, як довга ріка.

Древній образ сутінок завжди мав значення закінчення життя, старості. Але у поезії Вень Ідо немає такого натяку. Хоча на початку вірша "Сутінки" спостерігаємо захід сонця, що, напевно, означало б у давній поезії останні дні чогось. Та тут поет персоніфікує небесне

світило, яке ніби отримало сутінки, як винагороду за свою клопітку працю. Образ сутінок уже несе у собі значення спокою і миру. Сонце, змальоване Вен Ідо, таке радісне, що аж наливається червоним, воно шаленіє від радості. Картина досить весела. Далі змальована прекрасна картина сутінок, що вражає красою зображуваної деталі та образами природи, які Вен Ідо оживляє. Такі вирази, як безмовний, легкий дощ (无声的雨丝), схилилось зеленими скронями (叠拢了绿鬓), м'яка шия (柔颈), вуличні вогні перетворюються на золоті квіти

... 是花色底美丑? ...
是蜜味底厚薄?
是女王底专制?
是东风底残酷?
啊! 神秘的黄昏啊!
问你这首玄妙的歌儿,
这辈聒喧的众生
谁个唱的是你的真义?

Вень Ідо присвячує низку запитань сутінкам, які, виходячи з контексту, знають більше від усіх. Тобто у поезії Вен Ідо сутінки є образом мудрості. Та мудрість така ж незвідана, як і сутінки. В останньому рядку Вен Ідо намагається знайти відповідь, – хто ж у світі говорить правду, хто правий? Сутінки теж залишаються незвіданими, бо для кожного вони мають своє значення.

У віршах Вен Ідо часто зображуються небесні світила, зокрема місяць і сонце. Використання таких обра-

灯光灭了,
月俄把银潮放进窗子里,
射到睡觉的人的双靧上。
把他脸上的感精的表象都扫净了,
只有那寂静梦幻的天真。。。

Вірш описує вигляд людини під час сну. Як же чудово вона виглядає. Автор милується нею. Лише уві сні людина має такий вигляд наївності і простоти, бо коли приходиться день, кожен одягає свою маску і поринає у вир турбот. Перед тим, як цей вірш ввійшов до збірки "Червона свічка", він був трохи відкоригований автором. У виправленому варіанті увага більше зацентрована на образі людини, як головному герої поезії, на його виразі обличчя та стані душі. І назва "Сплячий" взагалі не стосується місяця. Образ небесного архетипу здебільшого виступає як елемент пейзажу, що може трактуватися просто як атрибут ночі. Перша ж назва вірша "Місяць і людина" вже надає небесному архетипові головну роль у вірші. Перший варіант вірша був написаний у 1920 році, а у 1923 був змінений та перейменованний. На ранньому етапі творчості Вен Ідо все ще був у полоні образів природи, тому і підсвідомо висував їх на перший план, користуючись їх популярністю та символічними значеннями.

За часів епохи Тан місяць мав символічне значення вічності, мудрості. Цей образ був важливим елементом пейзажу, за допомогою якого також зображувались настрої, бажання та думки авторів. Важливу роль відіграє

人说：“月儿，你圆似弹丸，缺似
弓弦；圆时虽美，缺的难看！”
我说：“月儿，圆缺是你的常事，
你别存美丑底观念！
你缺到半规，缺到娥眉，
我还是爱你那清光灿烂；
但是你若怕丑，躲在黑云里…

(路灯换了金花), солодкий сон (酣梦), весело і голосно сміється (活泼泼地高呼狂笑) надають поезії позитивно-м'якого сприйняття сутінок, як образу спокійного існування та миру. Далі йдеться про людей, що у великій кількості ходять по вулиці, але немає натяку метушні. Хтось навіть іде, щось наспівуючи (听听唱的什么).

Згодом поет звертається до сутінок, задає їм глибокі філософські питання. Одвічні питання про красу, відчуття і навіть політику. Наведемо рядки з вірша:

Колір квітів прекрасний чи жахливий?
Смак меду солодкий чи гіркий?
Монархія деспотична?
Західний вітер дикий чи жорстокий?
Ах! Таємничі сутінки!
Питаю у вас, – цю загадкову пісню,
з усіх цих галасливих створінь
хто співає про вас правду?

зів було притаманним поезії епохи Тан, де чи не в кожному вірші поети використовували архетипи небесних світил, які мали найрізноманітніші приховані значення. У поезії "Місяць і людина" ("月亮和人"), пізніше перейменованій на "Сплячий" ("睡者"), зображена людина, що спить. Розглянемо уривок з вірша:

Світло лампи потухло,
місяць проник через вікно в кімнату.
Пірнув у ямочки на обличчі сплячого.
Вираз емоцій на обличчі чіткий,
тиха і гарна простота.

образ місяця і у вищенаведеній поезії, який разом із автором є свідком справжнього людського виразу обличчя, що відображає внутрішній світ сплячої людини. Лише після того, як згасне світло лампи і у владу вступає місячне світло, тоді лише відкривається справжнє обличчя людини. Вен Ідо описує місяць як всепроникаючу, всемогутню силу, що грається світлом на обличчі сплячого, пестячи його, пірнаючи у ямочки на щоках. Тільки єдиний місяць має могутність і здатність показати справжню суть людської душі, він і тільки він здатен зняти маску з людського обличчя.

Мета вірша – показати справжню душу людини, що є мирною і спокійною, безтурботною і чистою по своїй природі. Від стереотипів, нав'язаних людині щоденними турботами, звільняє сон, а місячне світло здатне розкрити справжню суть людини. Поет з любов'ю споглядає на сплячу людину, лагідно описує місяць, надаючи йому значення всеосяжної мудрості та всемогутності.

Оспівування місяця маємо також в поезії "Щира порада" ("忠告"). Розглянемо цей вірш:

Людина каже, – "Місяцю, коли ти уповні, то схожий на кулю, коли молодий – на тятіву лука.
коли ти повний – ти прекрасний, а коли молодий, то важко тебе споглядати".
Я кажу, – "Місяцю, бути повним чи серповидним – твоя буденна справа, ти не переслідуєш ідею прекрасного чи потворного.
Чи тебе у небі половина, чи ти уподібнений до форми брів,
я все одно люблю твій чистий блиск.
Але якщо ти боїшся бути негарним, ти ховаєшся в хмари…

Автор ніби дає місяцю щирю, дружню пораду, щоб той не ховав свого справжнього обличчя. Як і в попередньому вірші, автор наголошує на тому, що у справжній суті речей, у глибинах душі людської немає нічого потворного, є лише чистий блиск і краса, яку так намагаються приховати стереотипи та нав'язувані точки зору. Вень Ідо не терпить фальші та маскуванню. Він прагне розкрити глибини правди і не любить, коли її намагаються приховати. Вірш написаний у стилі звернення, що часто було притаманно класичним віршам. Китайські класики звертались до місяця, запитуючи його, оспівуючи його красу, запрошуючи його до своєї компанії та прохаючи про пораду. Так і Вень Ідо оспівує красу місяця, висловлюючи свою любов до споконвічного символу китайської літератури. Але поради, які дає поет місяцю, і опис того, як ставляться до нічного світила люди у різних його станах, – надає поезії присмак сучасності. Поет вільно виражає свої думки, шануючи древній образ, але звертаючись до нього вже по новому.

Вень Ідо змальовує ставлення людей до місяця, що також взято з класичної поезії. Людина вважає повний місяць прекрасним, і протилежного ставлення надає молодому місяцеві. Так, у поезії доби Тан, наприклад, серпик місяця зображався у поезії, де панували сум і страждання. Повний місяць, – навпаки, вважався атрибутом чудової, гарної, світлої ночі. Китайці завжди милувались повним місяцем, який викликав у них спогади про Батьківщину, коханих людей, друзів.

Та поет спростовує стереотипи, нав'язані людьми. Місяць не переслідує ідею бути прекрасним в певному моменті чи потворним, він просто є таким, як є. І саме в цьому його краса. Блиск місяця завжди залишається яскравим, не залежно від форми, яку він приймає. Але й сам місяць боїться здаватися негарним, тому і хова-

仿佛朱砂色的燕子，
颠斜地在水面上
旋着，掠着，翻着，低昂着

Автор персоналізує усі образи, ніби надаючи їм певних ролей та особистий характер кожному,

黄金笑在槐树上
赤金笑在橡树上，
白金笑在白松皮上。
哦，这些树不是树了！
是些绚烂的祥云
琥珀的云，玛瑙的云，

У вірші "Фарби осені" образи природи є елементами пейзажу, вони не несуть ніякого символічного навантаження, хоча багато з них, наприклад, образи сосни, тополі, золотих рибок, мали свої приховані значення у китайській класичній поезії. Кінець вірша – низка звертань до осені, через які автор показує своє захоплення її різноманітним кольором. Вірш "Фарби осені" належить до романтичного стилю. Тут бачимо лише описи, замальовки, пейзажі. Яскравий приклад служіння мистецтву мистецтву.

Цим віршем Вень Ідо показує свою майстерність опису природи, за якою вміє спостерігати, помічати найдрібніші деталі, відтінки, відголоски та натяки. "Фарби осені" є прикладом того, що Вень Ідо головним чином звертає увагу у поезії на кольори. У той час, коли інші поети досить рідко надавали значення цьому фактору, здебільшого описуючи людину чи її внутрішній світ, вірші Вень Ідо оздоблені незліченною гамою різнокольорових фарб, що описані до найдрібніших відтінків. Пейзажна поезія Вень Ідо більш схожа на картину, до якої він ужив переповнену палітру кольорів.

ється в хмари, та як же тоді поет може розгледіти його справжній вигляд. Так і ми, чи можемо побачити справжнє ество людської душі, якщо воно старанно приховане від нас? В такому разі ми просто створюємо свої уявлення та свою правду про те чи інше явище чи людину, яке часто буває помилковим.

Таку ж саму форму звертання Вень Ідо використовує і в інших віршах. Наприклад, коротенький віршик "Весняні холода" ("春寒") теж написаний у вигляді звертання до весни. Вірш всього має три рядки і починається звертанням до "О весно!" (春啊!). Далі автор знову ніби дає поради весні. Він вважає, що їй треба трохи схуднути (无妨瘦一点儿!). Цим коротким натяком сказано усе. Назва вірша "Весняні холода" говорить про те, що хоча весна і почалась, все ж, вона ще не вступила в свою дію. Холодно ще, а весні треба було б вже розродитись зеленню і теплом. Так, згідно назви, весна продовжує ще носити в собі усі свої дари, не віддаючи їх. І навіть тут Вень Ідо не втримався, щоб не зробити комплімент весні. У другому рядку він порівнює її з гарною людиною (正似美人). Таким чином, Вень Ідо оживляє і персоналізує образи природи, описуючи їх красу і простоту, милуючись ними і показуючи свою здатність до детального опису пейзажу зі своїми особистими елементами.

Цілу плеяду образів природи Вень Ідо представляє у вірші "Фарби осені" ("秋色"). Вірш досить великий і описує осінні пейзажі, його можна навіть назвати пейзажними замальовками, які вражають красою описуваної деталі. Вень Ідо вживає образи багатьох птахів, дерев, риб, він описує їх кольори, їхні дії, поведінку, настрої. Наприклад:

Яскраво червоного кольору ластівки
Низько-низько літають над водою,
Кружляючи, сковзаючись, перевертаючись, піднімаючись вгору
і опускаючись донизу.

більш того, перевтілюючи їх потім у свої уявні образи. Наприклад:

Жовте золото сміється на пагоді-дереві,
Чисте золото сміється на дубі,
Біле золото сміється на сосні.
О, ці дерева вже не дерева!
Вони вже стали чудовими хмарами,
Янтарно-яшмовими хмарами, хмарами кольору агату...

Вень Ідо вживає художні описи подібно до Ван Вей. Обидва поета використовують кольори та відтінки при кожному описі природи. Але Ван Вей, як художник часів епохи Тан, здебільшого творив у чорно-білому кольорі, він уміло змальовував гру тіні і світла. Вень Ідо ж часто створював нові кольори, або чітко описував реальний колір предметів, або ж, здебільшого, образів природи, іноді надаючи їм таких барв, які більше виходили з уяви чи з внутрішнього бачення.

У своїх критичних працях Вень Ідо теж наголошує на важливості присутності кольору у поезії. Краса різнобарв'я виражає почуття душі, які, у свою чергу, є кольорами життя і описує навколишнє середовище та атмосферу змалюваного явища [12, с. 132]. Вень Ідо не лише використовує кольори у поезії, а й описує своє ставлення до них просто у вірші "Фарби осені". Він звертається до осені із проханням одягти її кольори (给我穿着你的色彩), пити її кольори (喝着你的色彩), оспівувати її кольори (唱着你的色彩). У вірші використано більше десятка кольорів. Найхарактернішими забарв-

леними образами поезії є золоті карпи (金色的鲤鱼鳞), ластівки, кольору кіноварі, тобто яскраво-червоні (朱砂色的燕子), коричнево-жовтий листок великого дуба (棕黄色的大橡叶), білі голуби (白鸽子), різнокольорові голуби (花鸽子), червонооокі, срібно-попелясті голуби (红眼的银灰色的鸽子), темні голуби (黑鸽子), зеленкувато-золотисте світло (绿的金光), золоті рибки (金鱼), зелена тополя (绿杨), золотий, вишиваний пітон (金的绣蟒), яшмовий ставок (碧玉池), біла сосна (白松), янтарно-яшмові хмари (琥珀的云), хмари, кольору агату (玛瑙的云), володар, золотого та синьо-зеленого кольору (金碧帝京), жовта лазур (黄的琉璃瓦), зелена лазур (绿的琉璃瓦). Іноді автор грається з кольорами, напри-

他在夕阳底红纱灯笼下站着，
他扭着颈子望着你，
他散开了藏着金色圆眼的，
海绿色的花翎一层层的花翎。
他象是金谷园里的
一只开展的孔雀罢？

Маємо захід сонця, що схожий на яскраво-червоний ліхтар, золоті, зелені квіти, золоту долину. У вірші присутні два порівняння і персоніфікація сосни, що, повернувши шию, дивиться на мовця. Але найбільш вражає детальний опис квітів сосни. Цвіт сосни, насправді, важко побачити, і мало кому взагалі відомо, що сосна таки цвіте. Цвіт має зеленкувато-коричневий колір, тому зливається з листям. У вірші автор вживає слово

…神秘的生命，
在绿嫩的树皮里膨胀着，
快要送出带鞘子的，
翡翠的芽儿来了。
诗人呵！揩干你的冰泪，
快预备着你的歌儿，
也赞美你的苏生罢！

Поет змальовує зародження нового життя, через опис дозрівання пуп'янки, разом із тим, символічно поєднуючи це з відродженням поета. Весна – древній символ початку нового життя, пробудження. Вона будить поета від сну, але разом із тим, осушує його сльози і дарує шанс на новий період в житті. Вірш дарує трохи загадковий, але, в цілому, радісний настрій, та натякає на переміни, що могли бути як у житті поета, так і в суспільстві загалом.

На основі вищенаведеного можна зробити висновок, що на ранньому етапі творчості Вень Ідо належав до прихильників концепції "мистецтво заради мистецтва". Він зображав красу оточуючої природи, описував її образи, милувався нею, звертався до неї із різними, хвилюючими його питаннями. На пейзажну лірику Вень Ідо відчувається вплив давньої поезії, адже поет використовує безліч образів класичних віршів, наприклад образи дощу і вітру, місяця і сонця, весни і осені. Але не усі вони співпадають із традиційними значеннями. Поет також надає своїх відтінків значень як вже давно відомим традиційним образам, так і новоствореним, наприклад, образ сутінків, що у древній поезії мав значення печалі та суму, у поезії Вень Ідо набуває значення миру, спокою та мудрості. Багато образів природи у поезії

клад, використовує поряд такі слова, як тополя (白杨) та зелена тополя (绿杨). У слові тополя присутній ієрогліф білий (白), але він не перекладається, як білий. Вживаючи поряд образ зелена тополя (绿杨), автор надає попередньому слову відтінок сприймання його вже з певним кольором, тобто білим.

Подібне використання кольорової гами маємо у поезії "Молода сосна" ("稚松"), де кожен зображуваний образ має свій колір. Вірш невеличкий, лише одна художня замальовка, але його, на нашу думку, можна віднести скоріше до картини, ніж до поезії. Розглянемо вірш:

Вона, на заході сонця, ніби під яскраво-червоним ліхтарем стоїть,
Вона, повернувши шию, дивиться на мене.
Вона розцвіла золотими, круглоокими,
зеленими квітами, – багатожаровими квітами.
Вона стоїть посеред золотої долини
ніби павич, що розпустив хвіст.

散开, що можна перекласти, як розцвітати, але 散 має значення розсипаний. Тобто усе дерево посипане квітами, багатожаровими квітами (层层的花翎). Прочитавши вірш, кожен може уявити, як цвіте сосна.

Подібний досить детальний опис образу маємо у вірші "Зелена весна" "青春":

…Містичне життя,
У зеленій, ніжній корі дерев, надуваючись,
Скоро звільниться з піхов
смарагдова пуп'янка
Поете! Витри свої сльози,
Скоріше приготуй пісні,
які засвідчать твоє відродження.

Вень Ідо є просто елементами пейзажу і не несуть символічного навантаження. Завдяки таким образам поет найчастіше змальовує свій душевний стан, настрій та переживання. На нашу думку, новаторством ранньої пейзажної поезії Вень Ідо, крім нового представлення образів, здебільшого є досить поширене використання кольору, різноманіття фарб та відтінків, а також досить детальні описи образів та явищ.

1. Кононенко В.І. Символи української мови. – Івано-Франківськ, 1996; 2. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р.Т.Гором'яка, Ю.І.Коваліва. – К., 1997; 3. Малявін В.В. Сумерки Дао. – М., 2003; 4. Сухоруков В.Т. Вэнь И-до. Жизнь и творчество. – М., 1968; 5. Сухоруков В.Т. Вэнь И-до и "новый регулярный стих" // Краткие сообщения Института Народов Азии / За ред. В.Н.Никифорова. – 1965. – № 84. – С. 109-116; 6. Сухоруков В.Т. Национальные традиции и западные влияния в творчестве Вэнь И-до // Литература и фольклор народов Востока. – 1967. – С.217-223; 7. Черкасский Л.Е. Новая китайская поэзия (20-30-е годы). – М., 1972; 8. 落花 / 胡品清 著. – 台北市, 2005; 9. 闻一多诗学论. 陈卫 著. – 桂林市, 2000; 10. 盛世悲音: 汉代文人的生命感叹 / 詹福瑞 主编. – 河北, 2001; 11. 新月的诗神. 闻一多与徐志摩 / 高国藩著. – 台北, 2004; 12. 张劲. 闻一多诗中的色彩美 // 闻一多研究丛刊. – 武昌, 1989; 13. 中国现代文学史 / 程光炜 主编. – 北京, 2000; 14. 中国现当代文学 / 刘勇 主编. – 北京, 2006.